

přírodní památka Lom Janičův vrch

Jezero místo kopce

Vodní hladina dnes zalévá místo, kde se ještě nedávno tyčil vápencový vrchol. Jezero pod zbytky stepí a skalními útesy láká ohrožené obojživelníky, ale i množství koupánichtivých návštěvníků.

Dávná sláva

Janičův vrch (dříve *Janischberg*, *Marienberg*) se tyčil do výšky 322 m n. m., tedy jen o pár desítek metrů níže než sousední Svatý

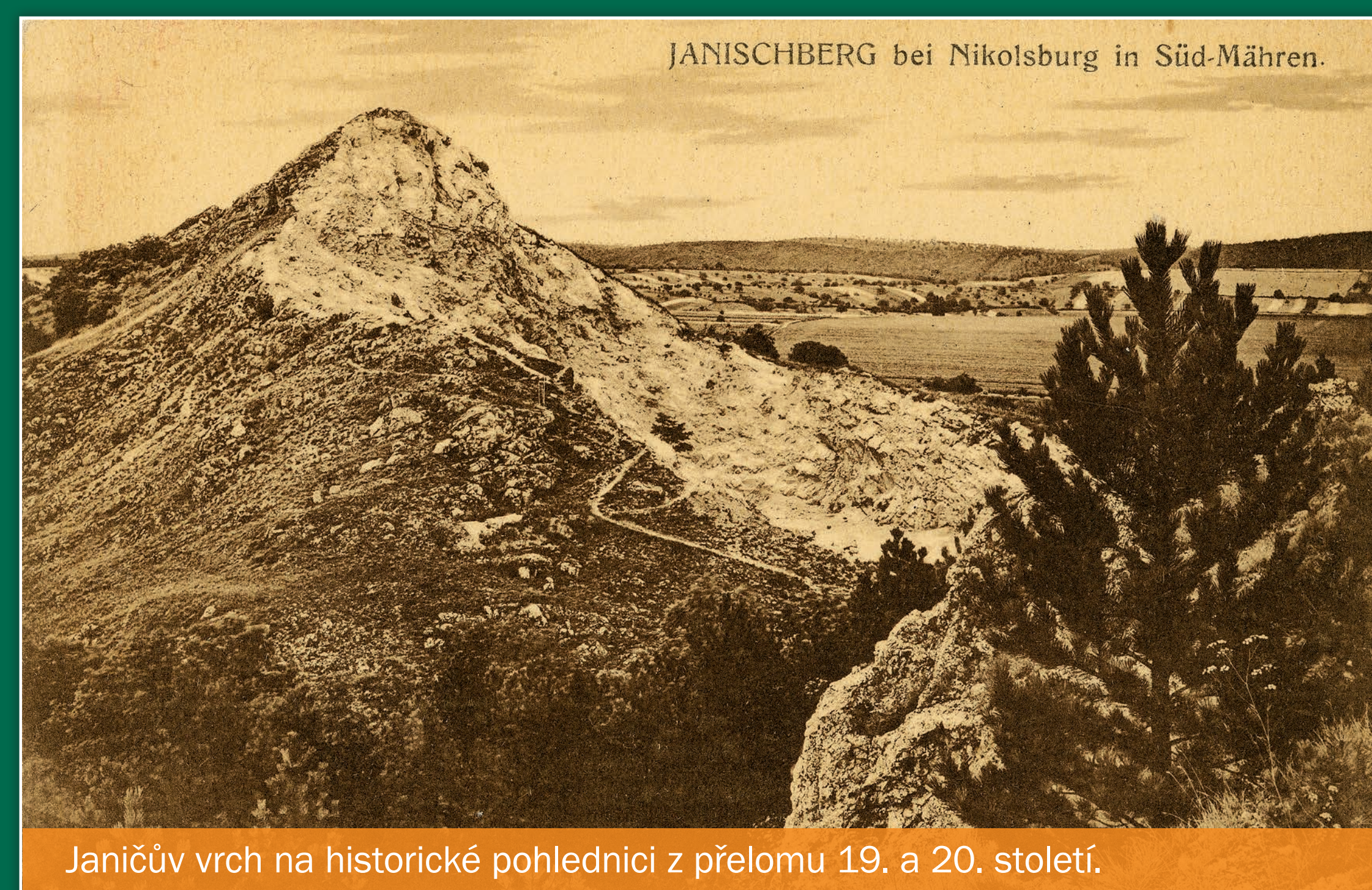
kopeček. Místo bylo oblíbeným cílem víkendových vycházek: s městem jej spojovalo několik alejí, na úbočích rostly ovocné sady, ze sousedního Prochaskova lesoparku se linula vůně exotických dřevin a svlažit se návštěvníci mohli ve dvojici bazénů, citlivě zasazených u vápencových skal.

Začátek konce

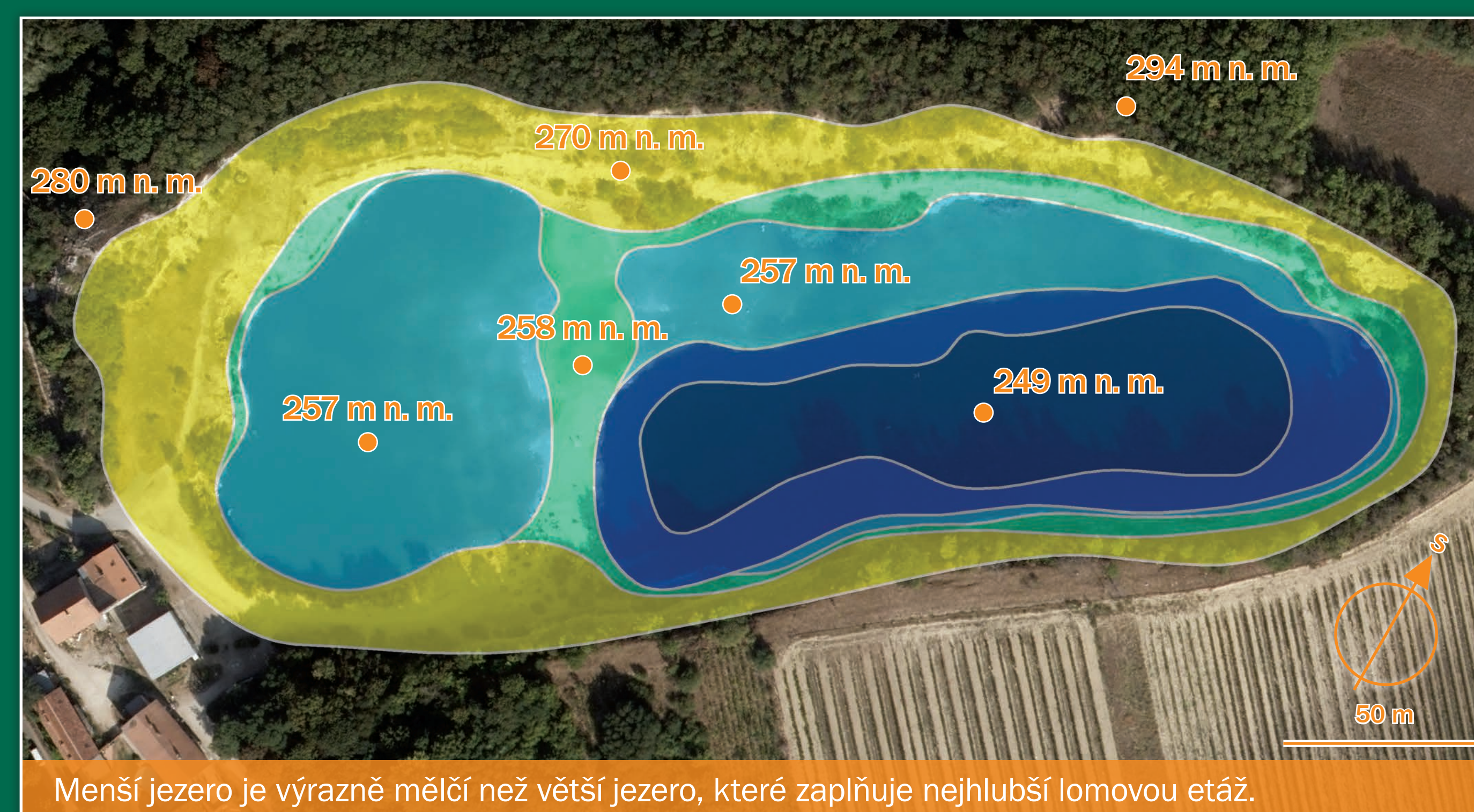
Tak jako jinde na Mikulovsku, i na Janičově vrchu se vápenec pozvolna těžil v malém lomu již od 16. století. Po vytěžení lomu Turold byl však v roce 1946 na Janičově vrchu otevřen velký průmyslový lom. Během pár desítek let zmizela většina kopce, tvořeného kvalitním vápencem. Těžaři se zakousli i do protějších svahů Svatého kopečku, zde se však těžba zastavila již na počátku 70. let 20. století. Těžba na Janičově vrchu pokračovala až do roku 2004, kdy byly dotěženy všechny dostupné zásoby.

Vodní živel

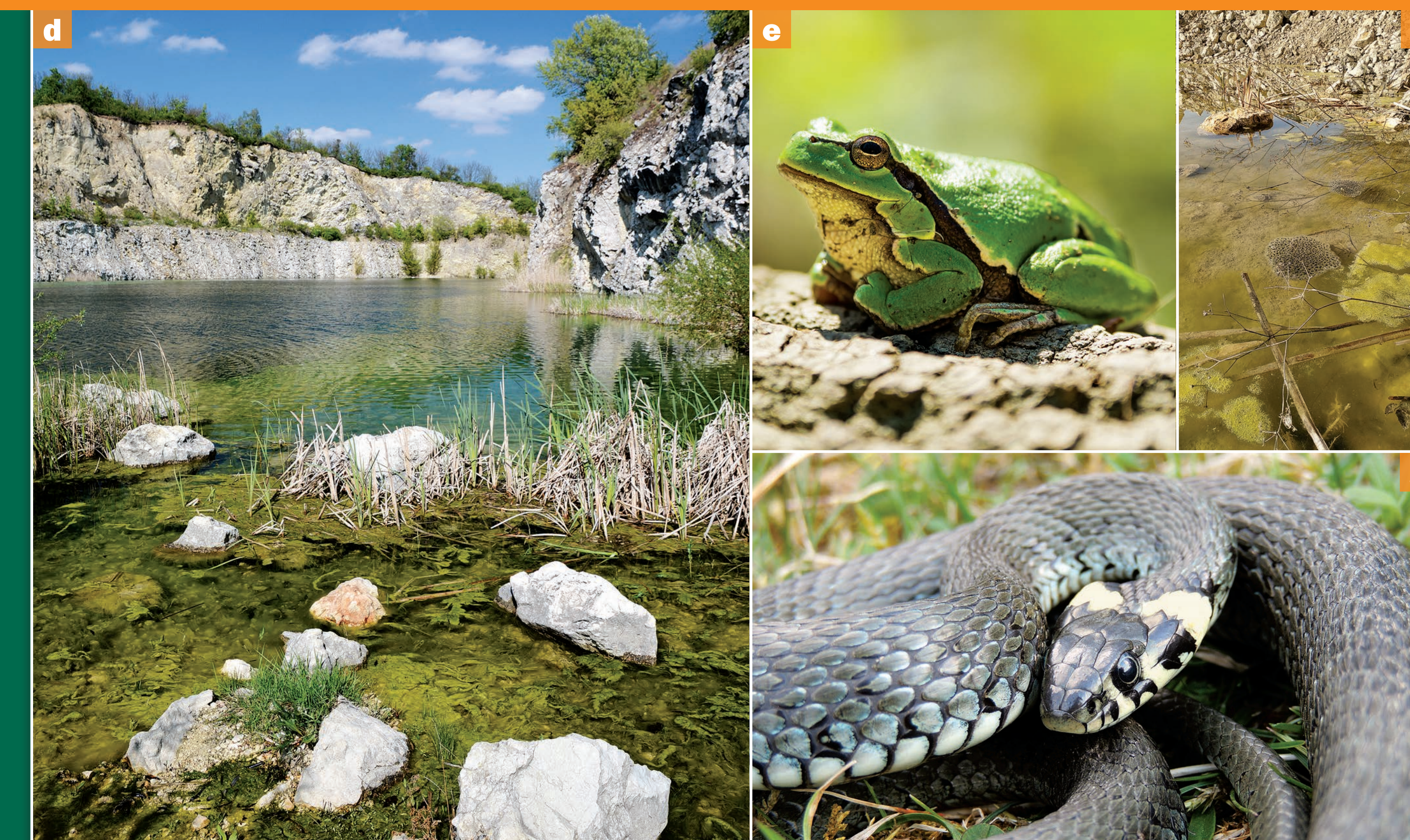
Konec těžby znamenal i ukončení čerpání podzemní vody z nedalekého vrtu, její hladina začala stoupat a během pouhých několika měsíců vzniklo zhruba dvouhektarové jezero. Sucho posledních let ale vodě nepřeje. Hladina v průběhu let kolísá a dnes je většinu času rozdělena na dvě samostatné části.

Provoz Mariánského mlýna závisel na množství vody v Mušlovském potoce. Ten nejspíš skrze podzemní pukliny doplňuje vodu do jezera, dnes je však většinu roku vyschlý.

Původně průzračné jezero s průhledností až 8 m bylo živelně zarybněno, což způsobilo zhoršení kvality vody. Lov ryb je však s výjimkou kontrolních odlovů zakázán. Podporování jsou dravci jako štika obecná [a], candát obecný [b], bolen dravý a sumec velký [c], kteří snižují stavy dalších druhů: kapra obecného, karase stříbřitého a plotice obecné. Správné řízení rybí obsádky spolu s regulací návštěvnosti výrazně napomáhá k opětovnému zlepšení kvality vody.

Nová vodní plocha záhy přitáhla množství obojživelníků, ti jsou ale závislí na kolísající hladině vody a ohrožují je ryby. Správa CHKO proto podpořila výstavbu několika tůní [d], které pro skokany, čolky, ropuchy, kuňky či rosničky [e] mohou být vhodným domovem [f]. Obojživelníky a menší rybky v lomu loví náš nejhojnější had, užovka obojková [g].

Dobré průhlednosti vody využívají při lovu ryb volavka popelavá, kvakoš noční, ledňáček říční [h] nebo rybák obecný. Nad hladinou vody chytají hmyz rorýs obecný nebo překrásně zbarvená vlha pestrá [i], s příchodem noci opanují prostor nad vodou netopýři. Lomové stěny občas využívá k hnízdění výr velký [j], naše největší sova, a v zimě hledá v puklinách svou potravu vzácný zedníček skalní [k].

Lom se stal vyhledávanou turistickou atrakcí a počet koupajících se lidí překračoval i tisícovku návštěvníků za jediný den. Proto Správa CHKO musela přistoupit k regulaci návštěvnosti ve vrcholné sezóně. Lom je v létě pronajat provozovateli zodpovědnému za udržování pořádku a dodržování pravidel.

Upozornění pro návštěvníky

- nacházíte se v bývalém těžebním prostoru
- hrany lomových etážů nejsou zpevněny a hrozí zde riziko pádu kamenů
- nevstupujte do míst označených zákazem vstupu
- udržujte pořádek
- v přírodní památce je zakázáno táboření

